

10. Akkoord analyse

Er is nog een andere wijze van analyseren. Elk verschillend akkoord heeft een specifieke opbouw. De akkoorden kunnen herleid worden door de beschrijving van die opbouw.

We gaan uit van een majeur toonladder. Deze heeft een majeur akkoord op de I^e trap. Dit akkoord bestaat uit een grote terts, reine kwint en een groot septiem. Het wordt aangegeven met een driehoekje. $\triangle^{\Delta 7}$: c – e – g – b.

Een 7 achter het akkoord betekent de septiem verlagen (een groot septiem wordt een klein septiem). $\triangle^7$: c – e – g – bes.

Een –7 achter het akkoord betekent de septiem verlagen en de terts verlagen (grote terts wordt kleine terts). $\triangle^{-7}$: c – es – g – bes.

Een –7b5 achter het akkoord betekent de septiem verlagen, de terts verlagen en de kwint verlagen (reine kwint wordt verminderde kwint). $\triangle^{-7(b5)}$: c – es – ges – bes.

Een +7 achter het akkoord betekent de kwint verhogen en de septiem verlagen. $\triangle^{+7}$: c – e – gis – bes.

Elke kruis of mol voor een interval verhoogt of verlaagt dat interval. Een $\triangle^{7(b9)}$ betekent de none (= de grote secunde een oktaaf hoger) verlagen tot kleine secunde: c – e – g – bes – des. Een $\triangle^{\Delta 9(\#11)}$ betekent de elfde (= de reine kwart een oktaaf hoger) verhogen tot overmatige kwart: c – e – g – b – d – fis.

Dit systeem van analyse werkt alleen voor de individuele akkoorden. Het zegt niets over de toonladder die gespeeld moet worden bij dat akkoord.

In onderstaand voorbeeld is een I – VI – II – V – III – VI – II – V cadens genoteerd.

Het D–7 akkoord is de IIe trap van C majeur. Over het akkoord d – f – a – c wordt de toonladder van C gespeeld.

The image shows a musical staff in treble clef with a common time signature (C). The notes are: C4, C4, C4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Below the staff, the chords are labeled: I, VI, II, V, III, VI, II, V. The chords are written as: C, A7, D7, G7, E7, A7, D7, G7.

In een andere toonsoort vinden we hetzelfde D-7 akkoord. D – f – a – c komt ook voor in de toonladder van F majeur (op de VIe trap). We spelen hier de toonladder van F met één mol.

Musical notation showing the F major scale (one flat) with chords labeled I, VI, II, V, III, VI, II, V.

In Bes majeur is het D-7 akkoord de IIIe trap. D – f – a – c wordt hier gespeeld in de toonladder van Bes majeur met twee mollen.

Musical notation showing the Bb major scale (two flats) with chords labeled I, VI, II, V, III, VI, II, V.

In een solo is de kennis over de opbouw van het akkoord dus niet voldoende om de goede noten te spelen uit de bijbehorende ladder. D-7 komt in drie ladders voor: C majeur, F majeur en Bes majeur. Het akkoord bestaat uit vier noten, terwijl de tussenliggende drie (in een majeur ladder) net zo essentieel zijn.

Kortom: de analyse door akkoorden te benoemen volstaat niet om de hele ladder te herleiden. Hiermee krijg je alleen informatie over de te spelen akkoordnoten en blijft het gissen naar de tussenliggende noten.

Zoals we in de voorgaande hoofdstukken gezien hebben levert de analysemethode met de trappen informatie op over de toonladder die over het akkoord gespeeld dient te worden en levert daarmee het notenmateriaal dat tot je beschikking staat. Daarom voldoet deze methode met trappen beter.

Het akkoordenschema van Just Friends begint met een IVe trap. Maat 5 moet als een IIIe trap geïnterpreteerd worden. Een schoolvoorbeeld van een akkoordenschema dat door analyse van trappen anders gespeeld wordt dan door een akkoordanalyse.

 Track 17: Analyseer en speel Just Friends.